

Copyright © Knud Højrup 1996

Bogen er sat med Times

og trykt hos

Nørhaven A/S, Viborg

Printed in Denmark 1996

ISBN 87-90486-00-5

Oprindelgt udgivet af :

FORLAGET AGENA

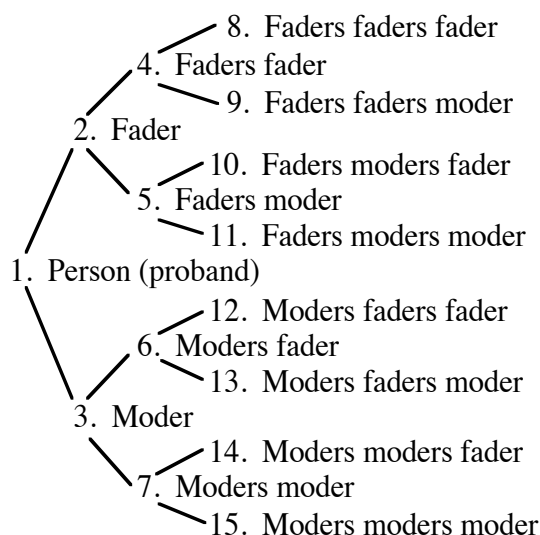
Albertslund

Introduktion

Der findes grundlæggende tre måder at præsentere en person og dennes nærmeste slægtninge på. Den mest almindeligt forekommende er anetavlen, der beskriver personen, ofte benævnt probanden, og et antal generationer af hans eller hendes forfædre kaldt aner. Den anden metode kaldes efterslægtstavlen, og beskriver en udvalgt person og dennes efterkommere i et givet antal generationer, og ses ikke nær så hyppigt som anetavlen. Den sidste, meget sjældent forekommende slægtsfremstilling, er konsangvinitetstavlen, som beskriver probanden og alle dennes slægtninge indenfor en nærmere defineret ramme, altså både efterkommere, aner samt aners efterkommere.

Anetavlen.

Anetavlen kunne tidligere antage mange former, herunder træliggende billeder, hvor anerne både kunne forekomme som rødder og som grene på stammen. Idag forekommer den hovedsageligt kun i to former, tabelformen, som skematisk ses i fig. 1, og i en mere udbygget version i bilag B, samt i en liste-form med probanden nævnt først, efterfulgt af anerne generation efter generation. Kapitel 2 indeholder en sådan anetavle i listeform med dronning Margrethe som proband efterfulgt af seks generationer af dronningens aner.

Figur 1, anetavle i tabelform

For at kunne henvise til personer i anetavler anvendes et nummersystem som første gang ses på tryk i 1590¹ i den østrigske diplomat og historiker Michael Eyzingers bog om Europas konge- og fyrstehuse. Systemet og dets karakteristika blev dog først formelt beskrevet i 1898² af den tyske genealog Stephan

¹. Michael Eyzinger, *Thesaurus principum hac aetate in Europa viventium* (Köln: Gottfried von Kempen, 1590)

². Stephan Kekule von Stradonitz, "Über ein zweckmässige Beziffung der Ahnen" *Vierteljahrsschrift für Wappen-, Siegel-, und Familienkunde* 6 (1898), 64-72.

Kekule von Stradonitz og det har i mange år båret hans navn. Overlæge Kai Albertsen har i artikler i *Personalthistorisk Tidsskrift*³ foreslået at kalde systemet "Det fortløbende system", hvilket er en god beskrivende betegnelse, idet metoden netop går ud på at tildele anepositionerne fortløbende numre begyndende med nummer 1 til probandens, 2 til faderens, 3 til moderens, 4 til farfaderens o.s.v. positioner, jfr. figur 1.

Menneskets tvekønnede formering bevirker at hver person har en og kun en biologisk fader og en biologisk moder. Dette giver nogle indbyggede strukturer i anenummersystemet, der hjælper med til at give et godt overblik, og gør det nemt at bevæge sig rundt, selv i en stor tavle der fylder mange sider. For eksempel vil alle mandlige anepositioner have lige og kvindelige anepositioner ulige numre. Faderen til en vilkårlig person i tavlen vil altid være på positionen med det dobbelte af personens eget positionsnummer, og moderen findes på positionen lige efter. Ved gentagne gange at halvere et anenummer og løbende bortkaste eventuelle divisionsrester, kommer man frem til række numre, der angiver alle de anepositioner der forbinder den førstnævnte ane med probanden, og dermed nøjagtigt beskriver dette slægtskab imellem dem.

Nummeret ses ofte brugt som identifikationsnummer for anen, men det er i denne forbindelse vigtigt at huske, at nummeret faktisk henviser til anepositionen og da samme person, på grund af ægteskab imellem beslægtede, kan findes på flere positioner i en anetavle, vil der være flere numre der henviser til den samme person, og det er en uheldig egenskab for et identifikationsnummer. Hvis en person forekommer flere gange i en anetavle, har det vist sig praktisk kun at beskrive personen på positionen med det mindste nummer, og alle andre steder i tavlen henviser til denne nærmeste aneposition.

Efterslægtstavlen

Indenfor efterslægtstavler er der ikke ligesom for anetavler opnået enighed om at anvende samme form. Faktisk ses tre vidt forskellige metoder jævnligt anvendt. Den første er indrykningssystemet, hvor probanden beskrives først efterfulgt af det ældste barn og alle dets efterkommere, det næstældste barn med dets efterkommere og så fremdeles. Hver generation af efterkommere er indrykket i forhold til den forrige generation, og drengebørn beskrives ofte før pigebørn. Denne form, som bl.a. anvendes i bogen "*Burke's Royal families of the World*",⁴ gør det svært at overskue slægtsforbindelserne når det drejer sig om et større antal personer og når beskrivelserne strækker sig over flere spalter og sider.

Den anden type efterslægtstavle er den tabellariske opstilling, hvor hver person i tavlen findes på sin egen nummererede tavle sammen med alle ægtefæller og eventuelle børn fordelt på de enkelte ægteskaber. For hvert barn, der selv har stiftet familie, findes der en henvisning til tavlen, hvor denne familie beskrives. Ligesom ved indrykningssystemet gøres hvert barns efterkommere færdige, før

³. Kai Albertsen, "Personnummerering i anetavler. Det fortløbende systems historie" *Personalthistorisk Tidsskrift* 16 V 15-29 1977.

⁴. Burke, *Burke's Royal Families of the World* (London, Burke's Peerage Ltd, 1977)

der begyndes på næste yngre søskende og dennes efterkommere. Denne type ses meget anvendt i Sverige, bl.a. i bogen "*Bernadotteättlingar*"⁵ af Ted Rosvall.

Den sidste type efterslægtstavle der skal nævnes her, er den såkaldte generationsvise opstilling. Den begynder ligesom de øvrige med probanden efterfulgt af børn, børnebørn og deres efterkommere generation efter generation. Børn holdes samlede i kuld, der skelnes ikke imellem børnenes køn og de beskrives i aldersmæssig faldende orden. Alle beslægtede tildeles løbenumre startende med 1 til probanden, 2 til ældste barn, 3 til næstældste barn o.s.v., og for hvert kuld børn er der henvisning til forældres løbenummer, og for hver person er der henvisning til eventuelle børns løbenumre.

Denne form minder meget om anetavlens listeform, men løbenumrene kan her kun anvendes til referencer, og ikke som ved anetavlen tillige give en beskrivelse af slægtskabet imellem probanden og personen på den pågældende position. Løbenummeret kan dog give en indikation af nærheden af slægtskabet til probanden idet jo nærmere slægtskabet er, des tidligere i tavlen er personen anbragt. Personer med samme type slægtskab til probanden, vil desuden stå samlede. Denne opstillingsform vinder mere og mere udbredelse sandsynligvis hjulpet af, at de fleste slægtforsknings edb-programmer anvender den til at dokumentere en udvalgt persons efterslægt.

Ligesom ved anetavlen kan ægteskab imellem beslægtede personer bevirke, at samme efterkommer kan findes på flere positioner i efterslægtstavlen. Også her er det praktisk kun at beskrive personen og evt. ægtefæller på det sted i tavlen, der er nærmest probanden (numerisk mindst) og fra de øvrige positioner blot henvise til denne position.

Konsangvinitetstavlen

En persons slægt kan opdeles i tre hovedgrupper. De første to, efterkommerne og anerne kaldes også samlet for "slægtninge i linien". Den sidste hovedgruppe består af de af anernes efterkommere, som ikke forekommer i hverken anetavlen eller efterslægtstavlen, og omfatter blandt andre probandens søskende, onkler og tanter, kusiner og fætre, bedsteforældres søskende og disse personers efterkommere. Samlet benævnes de "slægtninge i sidelinien".

Når man tænker på ens egen slægt, og på i hvor høj grad medlemmerne har påvirket ens tilværelse, går tankerne nok først til børn og eventuelle børnebørn hurtigt efterfulgt af forældre og bedsteforældre. Inden længe kommer man dog til at tænke på søskende, onkler og tanter, fætre og kusiner og andre af ens slægtninge i sidelinien, som ofte har betydet lige så meget for ens udvikling, som de to andre kategorier af slægtninge. Derfor bør de også altid medtages, på deres rette plads, i beskrivelsen af en udvalgt persons nærmeste slægt.

Konsangvinitetstavlen er den eneste dokumentationsform, der beskriver alle tre hovedgrupper af en persons slægtninge, men er desværre yderst sjældent forekommende. Den første danske så dagens lys i 1937 da Albert Fabritius, i

⁵. Ted Rosvall, *Bernadotteättlingar* (Falköping, Rosvall Royal Books, 1992)

anledning af kongens 25 års regeringsjubilæum, udgav bogen "Hans Majestæt Kong Christian X og Hans Slægtninge"⁶ i 350 nummererede eksemplarer. I forordet argumenterer Fabritius for at anvende den danske arvelov, ikke blot som et middel til at afgrænse hvilke personer, der skal medtages i tavlen, men også som en overordnet retningslinie for den rækkefølge, i hvilken personerne skal beskrives.

Den danske arvelov inddeler den afdøde og dennes slægtninge i fem klasser som følger:

Klasse	Medlemmer
I	Afdøde (probanden) og hans / hendes efterkommere.
II	Afdødes forældre og deres efterkommere. (Med undtagelse af personer fra klasse I)
III	Afdødes bedsteforældre og deres efterkommere. (Med undtagelse af personer fra klasse I og II)
IV	Afdødes oldeforældre og deres efterkommere. (Med undtagelse af personer fra klasse I, II og III)
V	Afdødes tipoldeforældre og deres efterkommere. (Med undtagelse af personer fra klasse I, II, III og IV)

Tavle 1, arvelovens klasser

Loven foreskriver endvidere, at en arv først og fremmest skal gå til afdødes børn og såfremt nogen af disse er døde, da vil arveparten gå til deres efterkommere generation efter generation. Såfremt alle afdødes efterkommere er døde, eller der ikke har været nogen slægtninge af klasse I, går arven dernæst til eventuelle slægtninge af klasse II, altså forældrene og deres efterkommere generation efter generation. Hvis alle medlemmer af denne klasse også er døde, overgår arven efter samme principper til næste klasse af slægtninge og så fremdeles. Der skelnes ikke i loven imellem arvingers køn.

Samme overordnede rækkefølge af personer anvender Albert Fabritius i bogen om Kong Christian X og hans slægtninge, og argumenterer desuden for at personerne indenfor hver klasse ikke skal præsenteres i selvstændige efter-slægtstavler for hvert af klassens ældste medlemmer, men således at slægtninge med samme type slægtskab til probanden holdes samlede. Dette medfører for eksempel, at probandens moders søskende findes sideordnede med faderens søskende, ligesom deres børn, probandens fætre og kusiner på moders side, findes sammen med de tilsvarende slægtninge på faderens side.

Denne metode giver en logisk og struktureret opstilling med probanden forrest efterfulgt af slægtningene i en rækkefølge, hvor personer med samme type slægtskab til probanden er beskrevet på samme sted i tavlen, og således at nære

⁶. Albert Fabritius, *Hans Majestæt Kong Christian X og Hans Slægtninge* (København, Det Berlinske Bogtrykkeri, 1937)

slægtninge efter arvelovens definition, vises tidligere i tavlen end fjernere slægtninge.

Kapitel 1 i denne bog indeholder en konsangvinitetstavle med Hendes Majestæt dronning Margrethe som proband, hvor ovennævnte principper er anvendt både til afgrænsning af hvilke personer, der skal medtages i tavlen, men også til den rækkefølge i hvilken de anføres. Medlemmerne af tavlen er tildelt fortløbende heltal efter deres position, startende med 1 til probanden. Referencer til disse numre vil i det følgende være omsluttet af kantede parenteser [x].

Komplekst slægtskab

Som tidligere nævnt forekommer ægteskab imellem beslægtede personer jævnligt og måske særligt ofte indenfor konge- adels- og fyrstehuse på grund af kravet om at gifte sig standsmæssigt. Dette kan resultere i, at børn af sådanne ægteskaber får to eller flere slægtsforbindelser til probanden og andre personer i slægten. Disse forhold blev i Fabritius' bog dokumenteret ved at anbringe personerne alle de steder i tavlen, der svarede til deres slægtskaber med probanden. De ialt 1.033 beslægtede personer optog af denne grund 1.471 positioner i tavlen, og gjorde den derved temmelig stor og mindre overskuelig.

I denne bog anvendes en ny metode til at dokumentere komplekse slægtskaber, som bevirker, at hver beslægtet person kun findes på den position i tavlen, der svarer til personens nærmeste slægtskab med probanden. Her dokumenteres så et eventuelt komplekst slægtskab med probanden ved hjælp af Knude systemets slægtkode. Denne findes nøje defineret og beskrevet i bilag A, men bliver kort gennemgået i det følgende.

Kong Harald af Norges slægtkode vises som eksempel i tavle 2a, hvor det ses at den består af mange tal der ligner decimaltal ordnede i numerisk stigende orden. To af tallene står foran de andre, og danner den primære slægtkode. De resterende tal (efter "sek:") udgør den sekundære slægtkode.

Proband: Dronning Margrethe II af Danmark
Slægtning: Kong Harald af Norge

Slægtkode: 8,08 9,09 sek: 8,14 9,15 16,22 17,23 24,12
25,13 28,20 29,21 36,24 37,25 48,36 48,60 49,37 49,61
82,078 82,126 83,079 83,127 90,078 90,126 91,079 91,127
108,078 108,126 109,079 109,127 112,86 113,87 118,80 119,81
120,078 120,126 121,079 121,127 (36 / 0,106445)

Tavle 2a, kong Haralds slægtkode

Hvert enkelt decimaltal kaldes et slægtskabs-element og dokumenterer en enkelt biologisk slægtsforbindelse imellem dronning Margrethe og kong Harald. For eksempel betyder 8,14 at dronning Margrethes ane på position 8 (Kong Frederik VIII af Danmark) også findes på position 14 i kong Haralds anetavle, se tavlerne i bilag B. Disse slægtskabs-elementer er således ikke rigtige decimaltal, men faktisk to heltals anenumre koblet sammen med et komma. Tallet

foran kommaet viser fællesanens position i probandens ane-tavle, og tallet efter kommaet viser den samme persons position i slægtningsens anetavle.

Hvis der findes en fællesane til to personer, vil alle anerne til denne også være fællesaner til de to personer. Den fællesane som er nærmest de to personer kaldes for "knude-individet" fordi han eller hun binder en "knude" af slægtskab imellem dem. Denne er den eneste af fællesanerne, som må specificeres i Knude systemet for at dokumentere den pågældende biologiske slægtsforbindelse.

Når man beskriver et slægtskab verbalt med ord som søster, broder, fætter etc., tilføjes ofte en af forstavelserne "hel-" eller "halv-" for at vise, om det fælles ophav er en enkelt person eller et par. I Knude systemet specificerer den primære slægtskode det nærmeste slægtskab mellem to individer. Koden består af to slægtskabs-elementer når det fælles ophav er et par, og af et element når det fælles ophav er en enkelt person.

Slægtskabs- element par	Verbalt slægtskab	Knude-individer (fælles aner)
8,08 9,09	Halvfætter	Frederik VIII, konge af Danmark og dronning Louise
8,14 9,15	Halvfætter	Frederik VIII, konge af Danmark og dronning Louise
16,22 17,23	Kvartfætter	Christian IX, konge af Danmark og dronning Louise
24,12 25,13	Mors halvfætter	Oscar II, konge af Sverige og N. og dronning Sophie
28,20 29,21	Kvartfætter	Prins Albert og dronning Victoria af Storbritannien
36,24 37,25	Fars kvartfætter	Oscar I, konge af Sverige og N. og dronning Josephine
48,36 49,37	Fourth Cousin	Oscar I, konge af Sverige og N. og dronning Josephine
48,60 49,61	Fourth Cousin	Oscar I, konge af Sverige og N. og dronning Josephine
82,78 83,79	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
82,126 83,127	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
90,78 91,79	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
90,126 91,127	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
108,78 109,79	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
108,126 109,127	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
112,86 113,87	Fifth Cousin	Franz, hertug af Sachsen Coburg og komtesse Augusta
118,80 119,81	Fifth Cousin	Franz, hertug af Sachsen Coburg og komtesse Augusta
120,78 121,79	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise
120,126 121,127	Fifth Cousin	Fr. Wilhelm III, konge af Preussen og dronning Luise

Tavle 2b, kong Haralds slægtskabs-elementer ordnet parvis

De 36 slægtskabs-elementer i Kong Haralds slægtskode kan ordnes parvis som vist i tavle 2b, og derved danne 18 hele verbale slægtskaber. Da der ikke findes praktisk anvendelige danske betegnelser for alle typer slægtskaber, anvendes engelske betegnelser de steder, hvor danske mangler.

Der er beregnet slægtskode for alle medlemmer af konsangvinitetstavlen i kapitel 1 og anetavlen i kapitel 2. Grænsen for beregningen af slægtskabet er probandens og den beslægtede persons 6. anegeneration. I praksis vil det sige, at der er udarbejdet en 7 generationers anetavle (anenumre 1 - 127) for begge, hvorefter der er dannet slægtskabs-elementer for alle de fællesaner, som opfylder knude-individ definitionen i bilag A.

Da beregningsgrundlaget for slægtkoder er to generationer større end det, der er benyttet til afgrænsning af medlemskab af konsangvinitetstavlen, vil der kunne forekomme ægtefæller, som er i slægt med dronningen indenfor beregningsgrundlaget for slægtkoder, men uden at de selv er medlem af tavlen. For disse ægtefæller er der også beregnet og vist en slægtkode.

Hver slægtkode afsluttes med en parentes med to tal adskilt af en skråstreg. Det første er et heltal, som angiver antallet af slægtskabs-elementer i koden. Det andet er et decimaltal, som er et biologisk mål for den nærhed af slægtskab til probanden, der tilsammen udtrykkes af kodens slægtskabs-elementer. Jo større dette tal er, des nærmere er slægtskabet. Tallet kaldes for personernes fælles arvemasse og beregningsmetoden er specificeret i bilag A. I tavle 2a ses det for eksempel, at kong Harald og dronning Margrethes fælles arvemasse er 0,106445, svarende til at de er ca. 10,6% i slægt med hinanden.

Fælles arvemasse	Slægtning	Primære slægtkode	Verbalt slægtskab
0,514648	Ingrid, dronning af Danmark [5]	3	Moder
0,513672	Frederik IX, konge af Danmark [4]	2	Fader
0,513672	Benedikte, prinsesse af Danmark [6]	2,02 3,03	Søster
0,513672	Anne-Marie, dronning af Grækenland [7]	2,02 3,03	Søster
0,5	Frederik, kronprins til Danmark [2]	1,03	Søn
0,5	Joachim, prins til Danmark [3]	1,03	Søn
0,276611	Gustav VI Adolf, konge af Sverige [18]	6	Morfar
0,27417	Alexia, prinsesse af Grækenland og Danmark [11]	2,06 3,07	Niece
0,27417	Pavlos, kronprins af Grækenland [12]	2,06 3,07	Nevø
0,27417	Nikolaos, prins af Grækenland og Danmark [13]	2,06 3,07	Nevø
0,27417	Theodora, prinsesse af Grækenland og Danmark [14]	2,06 3,07	Niece
0,27417	Filippos, prins af Grækenland og Danmark [15]	2,06 3,07	Nevø
0,269775	Alexandrine, dronning af Danmark [17]	5	Farmor
0,268555	Gustaf Adolph, prins af Sverige [21]	6,02 7,03	Morbror
0,268555	Sigvard Bernadotte, greve af Wisborg [22]	6,02 7,03	Morbror
0,268555	Bertil, prins af Sverige [23]	6,02 7,03	Morbror
0,268555	Carl Johan Bernadotte, greve af Wisborg [24]	6,02 7,03	Morbror
0,267578	Knud, arveprins af Danmark [20]	4,02 5,03	Farbror
0,265625	Christian X, konge af Danmark [16]	4	Farfar
0,260742	Margaret, prinsesse af Storbritannien og Irland [19]	7	Mormor
0,253906	Gustav, prins af Sayn-Wittgenstein-Berleburg [8]	2,06 3,07	Nevø
0,253906	Alexandra, prinsesse af Sayn-Wittgenstein-Berleb. [9]	2,06 3,07	Niece
0,253906	Nathalie, prinsesse af Sayn-Wittgenstein-Berleb. [10]	2,06 3,07	Niece
0,171387	Elisabeth, prinsesse af Danmark [25]	4,04 5,05	Kusine
0,171387	Ingolf, greve af Rosenborg [26]	4,04 5,05	Fætter
0,171387	Christian, greve af Rosenborg [27]	4,04 5,05	Fætter

Tavle 3, dronningens 26 nærmeste slægtninge

Tavle 3 viser en oversigt over de 26 slægtninge, som, ifølge denne biologiske slægtskabsgrad, er nærmest beslægtet med dronningen. Personerne er ordnede i faldende orden efter den fælles arvemasse således, at den nærmest beslægtede vises først. Tavle 4 viser på tilsvarende måde, hvor nært Hendes Majestæt er beslægtet med overhovederne for andre europæiske konge- og fyrstehuse.

De medlemmer af konsangvinitetstavlen der har det mest komplekse slægtskabsforhold til dronningen, er prinsesse Marie Cécili af Preussen [156] og hendes søskende. Deres slægtkode rummer 71 slægtskabs-elementer, som hver dokumenterer en unik biologisk slægtsforbindelse til Hendes Majestæt. Det svarer til 35 "hel-" og et "halv-" verbalt slægtskab. Den eneste praktiske mulighed for at dokumentere et så kompliceret slægtskab uden brug af Knude systemet, ville have været at placere prinsessen og hendes seks søskende på 36 forskellige positioner i en konsangvinitetstavle.

Bilag B indeholder foruden anetavlen for dronning Margrethe også en 7 generationers anetavle for prinsesse Marie Cécili af Preussen således, at der er mulighed for at verificere deres meget komplekse slægtskab.

Fælles arvemasse	Slægtning	Primære slægtkode	Verbalt slægtskab
0,513672	Anne-Marie, dronning af Grækenland [7]	2,02	3,03 Søster
0,047363	Konstantin II, konge af Grækenland [680]	16,16	17,17 Kvartfætter
0,146973	Carl XVI Gustav, konge af Sverige [32]	6,04	7,05 Fætter
0,106445	Harald, konge af Norge [115]	8,08	9,09 Halvfætter
0,016113	Beatrix, dronning af Nederlandene [552]	20,12	Fars halve - halvkusine
0,056641	Albert II, konge af Belgien [135]	8,14	9,15 Halvfætter
0,056641	Joséphine-Ch., storhertuginde, Luxemburg [133]	8,14	9,15 Halvkusine
0,004883	Jean, storhertug af Luxemburg (133)	50,24	Mors halve - kvartfætter
0,047363	Sofia, dronning af Spanien [679]	16,16	17,17 Kvartkusine
0,010254	Juan Carlos I, konge af Spanien [930]	28,22	29,23 Kvartfætter
0,043457	Michael I, konge af Rumænien [678]	16,24	17,25 Kvartfætter
0,016113	Anne, dronning af Rumænien [523]	16,12	17,13 Fars halvkusine
0,032715	Philip, prins af Storbritannien og Nordirland [502]	16,08	17,09 Fars halvfætter
0,018555	Elisabeth II, dronning af Storbritann. og N. [667]	16,18	17,19 Kvartkusine

Table 4, dronningens slægtskab til andre konge- og fyrstehuse

Registre og referencer

En af denne bogs opgaver er at fungere som en opslagsbog, hvor det er nemt at finde frem til en person og dennes data, herunder information om personens eventuelle slægtskab med Hendes Majestæt. Kapitel 3 indeholder derfor et navneregister, hvor personerne primært er sorteret på efternavn, eller såfremt de er af "ædel byrd", den geografiske lokalitet, som deres titel henviser til. Det sekundære sorteringskriterium i dette register er personens foretrukne fornavn.

Dette bevirker for eksempel, at en person som prins Charles i England skal søges under "Storbritannien og Nordirland" fordi han er født prins af dette område, hvor "prins af Wales" er en senere tilkommen "honorær" titel. Såfremt der er flere personer indenfor samme område med samme fornavn, vil personens

fødeår også være angivet i parentes ud for navnet, således at der er stor sandsynlighed for at finde den søgte person ved første opslag.

Kapitel 4 rummer et topografisk register, som henviser til de steder i tavlerne, hvor et geografisk område er refereret i forbindelse med en fødsel, vielse eller død. Navnet består af lokalitetens navn, eventuelt efterfulgt af navnet på en nærliggende storby, eller regionen og landet, som det hører under. Såfremt der er sket ændringer i lokalitetens tilhørsforhold siden hændelsen, vil det være det seneste tilhørsforhold, som er angivet.

Indførelsen af Knude systemet med den primære slægtkode, som angiver personernes nærmeste slægtskab med dronningen, åbner mulighed for, som noget nyt, at udarbejde et såkaldt slægtskabs-register, som ses i kapitel 5. Dette register indeholder alle de personer, der har fået beregnet en slægtkode. Det er først og fremmest sorteret på personens primære slægtkode således, at personer, med det samme nærmeste slægtskab med dronningen, findes samlede. Indenfor disse grupper af slægtninge er personerne samlede i søskendeflokke i hvilke, de igen er ordnede efter fødeår. Dette register åbner mulighed for hurtigt at finde alle personer med samme nærmeste biologiske slægtskab til Hendes Majestæt.

Den overordnede rækkefølge af personerne i slægtskabs-registret, er den samme som i konsangvinitetstavlen, hvor de er ordnede i grupper med samme verbale slægtskab til probanden. Men da der ofte er flere slægtkoder, som svarer til det samme verbale slægtskab, vil der opstå små forskelle. For eksempel består gruppen af fætre og kusiner af fire slægtkoder afhængig af kønnet på forældrene: 4,04 5,05 når slægtskabet går via to brødre, 4,06 5,07 via bror / søster, 6,04 7,05 via søster / bror og 6,06 7,07 via to søstre. Indenfor disse undergrupper er de ordnede som beskrevet ovenfor.

Samme person kan findes på flere positioner i konsangvinitetstavlen, et sted som medlem, et eller flere steder som ægtefælle, og / eller som far eller mor til andre medlemmers ægtefæller. Det er muligt direkte på referencen at se, om den henviser til anetavlerne eller til konsangvinitetstavlen, og i sidste tilfælde er det også muligt at se, om referencen er til personens position som medlem. Tavle 5 viser de forskellige typer referencer.

For at kunne oversætte Knude systemets slægtkoder til verbale slægtskabsbetegnelser, indeholder kapitel 6 en tabel med primære slægtkoder ordnet i numerisk stigende orden. Ud for hvert enkelt eller par af slægtskabs-elementer, er anført den tilsvarende danske verbale slægtskabsbetegnelse. Såfremt det er et element-par man søger, skal det underforstås at slægtskabet er af typen "hel-", men hvis det er et enkelt element der søges, skal ordet "halv-" blot føjes til den anførte verbale betegnelse.

Der findes ikke praktisk anvendelige verbale danske betegnelser til alle de typer slægtskaber, som er angivet i tavlernes slægtkoder. Derfor er der, på steder i tabellen hvor danske mangler, anvendt engelske betegnelser af typen "Xth cousin (Y times removed)". Disse har dog den skavank, at de ikke

fortæller, om det er probanden eller slægtningen, der er "removed" (fjernet) Y generationer fra det beskrevne slægtskab. Derfor er der i kapitel 6 føjet (p) til den verbale betegnelse, når det er probanden, og (s) når det er slægtningen, der er fjernet.

Type	Forklaring
[xxx]	henviser til personens position som medlem af konsangvinitetstavlen i kapitel 1.
(yyy)	henviser til en position i konsangvinitetstavlen i kapitel 1, hvor personen optræder enten som ægtefælle til medlemmet, eller som mor eller far til ægtefællen.
(A-zzz)	henviser til personens aneposition i anelisten i kapitel 2 og på dronningens anetavle i bilag B.

Tavle 5 reference typer

Persondata og kilder

Hovedformålet med konsangvinitetstavlen er at identificere alle de personer, der er biologisk beslægtet med dronningen indenfor en nærmere defineret afstand, samt så klart som muligt at dokumentere disse personers slægtskab med Hendes Majestæt. Da tavlen omhandler et meget stort antal personer, er personbeskrivelsen derfor, af hensyn til overskueligheden, begrænset til de vigtigste data.

Disse data består primært af personens foretrukne fornavn og efternavn samt datoer og steder for fødsel, vielse og eventuel død. I tilfælde af at en person enten ikke har noget efternavn, eller er mest kendt under en titel, som henviser til en lokalitet (f.eks Danmark), vil navnet på denne lokalitet træde i stedet for efternavnet. Såfremt personen har flere for- og efternavne end anført ovenfor, vil de være beskrevet senere i persondataene. Et evt. kælenavn vil være i parentes.

Når den titel, som personen er mest kendt under, er erhvervet ved en bestemt lejlighed, vil datoen for denne være angivet sammen med den nærmest foregående titel, eller eventuelt personens første titel. Hvis personen lever og det nuværende opholdssted er kendt, vil dette være anført på samme sted, som ellers rummer data om personens død.

Stedsangivelser vil som regel være tilføjet navnet på en nærliggende storby eller på regionen og landet, som lokaliteten hører under. Såfremt der er sket ændringer i tilhørsforholdet siden hændelsen, vil det seneste være angivet. I forbindelse med fødsel vil stedsangivelsen angive forældrenes bopæl på fødselstidspunktet, og ikke det hospital hvor fødslen eventuelt skete. På samme måde vil stedsangivelsen ved dødsfald oftest være personens bopæl ved dødens indtræden.

Alle medlemmers persondata afsluttes med en slægtskode, der nøjagtigt dokumenterer slægtskabet til Hendes Majestæt indenfor beregningsgrundlaget. Også

ægtefæller, der er beslægtede med dronningen indenfor denne afstand, men udenfor kriteriet for optagelse som medlem, har fået beregnet en slægtkode.

Efter slægtkoden anføres i kronologisk orden medlemmets ægtefæller sammen med dato og sted for vielserne. De ovenfor beskrevne persondata er desuden udvidet med navne og titler på ægtefællens forældre samt referencer til disse personers eventuelle egne positioner i konsangvinitetstavlen. I tilfælde af separation eller skilsmisse, vil dette være anført sammen med ægtefællens data ofte sammen med datoen for hændelsens ikrafttræden.

Lige efter hver ægtefælle anføres parrets børn i kronologisk orden efter fødeåret med en reference til hvert barns egen position i tavlen. Hvis et af børnene er ane til dronningen, vil det være fremhævet med kursiv skrift (skråskrift). Såfremt barnet er adopteret, vil dette fremgå i parantes lige efter navnet evt. sammen med årstallet for adoptionen. Samme sted er også anført om barnet er tvilling.

Personer som et medlem har avlet børn med, uden at der er indgået en vielse, vil selvfølgelig også være medtaget sammen med børnene på samme måde, som beskrevet ovenfor. I disse tilfælde anvendes det første barns fødeår, til den kronologiske placering af familien.

Hovedparten af persondata i denne bog er uddraget af de publicerede værker, som beskrives i slutningen af denne introduktion, og ikke resultatet af et selvstændigt genealogisk arbejde. Alle data er søgt verificeret i flere kilder, og når der har været forskel, er de data valgt, som de fleste kilder har været enige om. Når dette ikke har været muligt, er forskelle i f.eks. navnes stavemåde, løst ved at vælge den kilde, som formodes at være mest autentisk under hensyntagen til fødestedet og forældrenes nationaliteter.

Denne fremgangsmåde betyder, at rigtigheden af persondata således i bedste fald er lige så god som de benyttede kilder, dog med den forbedring, at der er sket en sammenligning af flere kilder, og valg af de mest korrekte data. Hovedparten af data vil af samme årsag heller ikke være af nyere dato end tidspunkterne for lukningen af redaktionen for de refererede publikationer. Det betyder, at der i bogen kan mangle hændelser, herunder fødsler, vielser, skilsmisser og død, som er sket i den mellemliggende periode frem til afslutningen af denne redaktion.

Grundlaget for bogen er en person-database, som er opbygget igennem mange år på grund af en stor interesse for dokumentation af komplekse slægtskaber. Basen er løbende blevet ajourført med de hændelser indenfor kongefamilien, der er blevet beskrevet i den danske dag- og ugepresse. Derfor vil der, fortrinsvis indenfor dronningens nærmeste familie, være medtaget hændelser, som er af nyere dato end beskrevet ovenfor.

Statistik

Konsangvinitetstavlen i kapitel 1 rummer som tidligere nævnt den del af dronning Margrethes slægt, som består af de første 31 anepositioner og disse aners efterkommere. De 1.069 medlemmer af tavlen er tildelt fortløbende numre i forhold til deres position i tavlen, startende med nr. 1 til Hendes Majestæt. Af redaktionelle grunde er der nogle få serier af ubrugte numre således, at det sidst anvendte nummer er 1.162.

Komplekse slægtskaber er, som nævnt ovenfor, dokumenteret ved hjælp af Knude systemets slægtkode. Hvis den tidligere metode med at placere medlemmerne alle de steder i tavlen, som deres slægtskab tilsagde, var blevet brugt, ville der have været behov for yderligere 670 referencenumre til at placere 427 medlemmer og deres ægtefæller på to eller flere positioner. Det skyldes at de, indenfor konsangvinitetstavlens relativt snævre begrænsning på 4 anegenerationer, har to eller flere hele eller halve verbale slægtskabsforbindelser til dronningen.

<u>Personkategori</u>	<u>Antal</u>
Medlemmer af tavlen inklusive dronningen	1.069
Aner over position 31	72
Beslægtede ægtefæller, som ikke er medlemmer	77
Ægtefæller, ikke beslægtet indenfor beregningsgrundlaget	271
Ægtefællers forældre udenfor ovennævnte kategorier	<u>608</u>
Antal personer ialt	<u>2.097</u>

Tavle 5, antal personer omtalt i bogen

Der er ialt 522 ægtefæller i tavlen, hvoraf de 174 selv er medlemmer, og yderligere 77 har fået beregnet en slægtkode, fordi de er beslægtet med dronningen indenfor de 6 generationers afstand, der er benyttet som grænse for beregningen. Det giver en total på 1.146 beregnede slægtkoder med ialt 17.655 slægtskabelementer, som hver dokumenterer en biologisk slægtsforbindelse imellem Hendes Majestæt og en af slægtningene. Dette svarer til over 9.000 hele eller halve verbale slægtskaber, eller et gennemsnit på omkring 8 per slægtning!

Dronningens anetavle i kapitel 2 (og bilag B) dækker anepositionerne 1 til 127 svarende til et teoretisk antal på 127 forskellige personer. På grund af ægteskab imellem beslægtede personer, er det aktuelle antal 103 forskellige aner. Af disse er de første 31 medlemmer af konsangvinitetstavlen, således at der er 72 aner, som ikke tidligere har været refereret. Tavle 5 viser en oversigt over antallet af personer af de forskellige kategorier i bogen:

Den enkle og logiske opbygning af konsangvinitetstavlen i kapitel 1 vil forhåbentlig danne model for fremtidige slægtpublikationer, og inspirere slægtsforskere til at publicere deres forskningsresultater. De største hindringer har indtil nu nok været manglen på en almindeligt accepteret metode, kombineret

med problemet med nøjagtigt at kunne dokumentere komplekse slægtskaber. Et problem som nu er løst med Knude systemets slægtkode.

Der bør ikke være tvivl om at konsangvinitetstavlen er det bedste format til at dokumentere en udvalgt persons slægt, fordi det er den eneste publikationsform, der medtager alle tre hovedgrupper af slægtninge, efterkommere, aner og aners efterkommere. Men også fordi disse personer præsenteres på en logisk og struktureret måde, i en overordnet rækkefølge, som svarer til den nærhed af slægtskab, der i århundreder har været udtrykt igennem vore arvelove.

Albertslund, juli 1996

Knud Højrup

Kilder til persondata

HANS MAJESTÆT KONG CHRISTIAN X OG HANS SLÆGTNINGE

Albert Fabritius, Det Berlingske Bogtrykkeri, København, 1937

HOF & STAT

Kongelig Dansk Hof- og Statskalender, 1985-1995

BURKE'S ROYAL FAMILIES OF THE WORLD

Burke's Peerage Ltd, London, 1977

BURKE'S GUIDE TO THE ROYAL FAMILY

Burke's Peerage Ltd, London, 1973

Dansk Adelsårbog

Forskellige år inklusive 1994

BERNADOTTEÄTTLINGAR

Ted Rosvall, Rosvall Royal Books, Falköping, 1992

Genealogisches Handbuch des Adels, Fürstliches Häuser, Band XII - XIV

C. A. Starcke Verlag, Limburg an der Lahn, Tyskland

Edb programmer

REUNION 4.0 til Macintosh (Leister Productions, USA)

Standard slægtsforskningsprogram anvendt til at opbygge en database med mere end 3500 af dronningens slægtninge. Programmet har gode faciliteter til at eksportere udvalgt persondata i databaseformat, samt til at overføre f.eks. efterslægtsrapporter til andre edb-programmer.

Microsoft Works 3.0 til Macintosh (Microsoft Corporation, USA)

Programmets databasedel er anvendt til at fremstille, sortere og ordne de data, som udgør registrene og tabellen i kapitlerne 3 til 6. Data til navne- og stedregistrene er eksporteret fra ovennævnte REUNION persondatabase.

The Knot System til Macintosh (©1992 til Knud Højrup, Danmark)

Program der på basis af persondata, som er eksporteret fra REUNION kan beregne Knude systemets slægtkoder ud fra et forud specificeret beregningsgrundlag.